

- Stvaranje europske mreže za dokumentaciju i istraživačke projekte u etnografskim muzejima,
- Etnografski muzeji - posjetitelji i načini prezentacije,
- Odnos prema suvremenom društvu,
- Kakvi etnografski muzeji trebaju biti sutra.

Dotaknuti su mnogi opći socio-kulturni problemi kojima današnji svijet obiluje, ali i specifična etnološka i muzološka pitanja. Etnografski muzeji o mnogima od ovih problema mogu putem različitih oblika i načina svojega djelovanja meritorno govoriti i objašnjavati ih na dobrobit društva.

Iz Hrvatske su Konferenciji prisustvovala dva stručnjaka iz Etnografskog muzeja u Zagrebu. Ivan Šestan je u svojem izlaganju govorio o postavu etnografske zbirke u dvorcu Veliki Tabor, a Damodar Frlan je pripremio tekst Povelje i posebno, zahtjev-obrazloženje za prihvaćanje Povelje i osnivanje Udruženja europskih etnografskih muzeja.

Tijekom Konferencije, sudionicima je također omogućeno razgledanje izložbe "Cites en fête" u ATP-u i izložbe o južnoameričkim Indijancima u Musée de l'Homme, a na kraju je prihvaćen poziv kolega iz Rumunjske da sljedeća Konferencija za tri godine bude u Bukureštu.

Primljeno: 17. 5. 1993.

SUMMARY

European Conference of Ethnographic Museums

by Damodar Frlan

The Musée national des arts et traditions populaires organized the first conference of ethnologists, which convened from 22 to 24 February 1993 in Paris, with the aim to establish the European Ethnographic Museums Association as an organization associated to ICOM.

KULTURNA DOBRA I EVROPSKO ZAJEDNIČKO TRŽIŠTE

Evropska ekonomska zajednica upravo priprema dva dokumenta radi osiguranja djelotvorne zaštite nacionalnoga kulturnog naslijeđa nakon ukidanja carinskih kontrola na granicama zemalja članica Zajednice, koje će vrijediti od 1. siječnja 1993.

godine.

Ta dva teksta sadrže - prijedlog zakonodavstva kojim će se regulirati izvoz kulturnih dobara u zemlje koje nisu članice Zajednice i prijedlog uredbama kojima će se regulirati pitanja restitucije kulturnih dobara nezakonito otuđenih s teritorija zemlje članice Zajednice.

Za izvoz kulturnih dobara izvan Evropske ekonomske zajednice zakonodavstvo će omogućiti zajedničku, jednoobraznu carinsku zaštitu na vanjskim granicama Zajednice; za izvoz izvjesnih kulturnih dobara u zemlje izvan Zajednice zahtijevat će se izvozna dozvola države na čijem se teritoriju predmet koji se želi izvesti zatekne nakon 1. siječnja 1993. Tako će se ukidanje carinske kontrole između zemalja članica Evropske ekonomske zajednice nadoknaditi pojačanom kontrolom pri izvozu kulturnih dobara u zemlje izvan Zajednice. Izvozna će dozvola biti obavezna za određena kulturna dobra: predmete pronađene pri arheološkim iskapanjima, starine, umjetnička djela (slike, skulpture, crteži...), arhivsku građu itd. Ustanovit će se donja granica vrijednosti umjetnina i starina iznad koje će se zahtijevati izvozna dozvola, a ona će biti obavezna pri izvozu arheoloških predmeta i arhivske građe bez obzira na vrijednost.

Restitucija kulturnih dobara koja ilegalno kolaju po zemljama članicama Evropske ekonomske zajednice:

Uredbama će se izgraditi sustav koji će omogućiti sudovima da izdaju nalog za restituciju predmeta u slučaju da zainteresirana država podnese dokaze da je predmet dio nacionalne baštine i da je nezakonito otuđen nakon 1. siječnja 1993. Posjednik u dobroj vjeri primit će naknadu koju odredi sud.

Zemlje članice Zajednice i nadalje će biti odgovorne za definiranje sadržaja svojih nacionalnih baština i za ograničavanje kretanja predmeta koje im pripadaju kako bi ostali unutar njihova teritorija.

Korišteni izvor "La Lettre des Musées de France", br. 25, rujan 1992. Zaštita kulturnih dobara u vrijeme oružanog sukoba Apel za podnošenje dokaza i prijedloga. S obzirom na rastuću zabrinutost međunarodne zajednice zbog sve veće rasprostranjenosti gubitaka i oštećenja kulturnih dobara svake vrste za vrijeme međunarodnih sukoba i građanskih ratova, i ICOM i UNESCO po hitnom postupku ispituju djelotvornost važećeg uređenja o zaštiti nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara u vrijeme oružanog sukoba. Istraživanje je prvenstveno usredotočeno na primjenu i djelotvornost UNESCO-ove Haaške konvencije iz 1954. godine, ali se bavi i širim pitanjima koja se odnose na zaštitu internacionalne, nacionalne i lokalne baštine u vrijeme oružanog sukoba i nakon njega. Potpredsjednik ICOM-a Patrick Boylan radi na detaljnoj studiji za UNESCO, a također i predsjedka radnoj grupi ICOM-a koja se bavi ovim značajnim pitanjima. Moli se svatko tko raspolaže dokazima kako o djelotvornosti, tako i o nedjelotvornosti tekućih državnih i međunarodnih propisa i prakse, ili može priložiti prijedloge izmjena koje se odnose bilo na pojedinosti Haaške konvencije iz 1954. godine, bilo na njihovu primjenu, da svoje dokaze i preporuke pošalje što prije na adresu: Prof. Patrick J. Boylan, City University, Frobisher Crescent, Barbican, London EC2Y 8HB, England. Fax: (+44) 71 477 8887. Tel: (+44) 71 477 8750.

Prijevod s engleskog:

Zdenka Ungar

* Tekst objavljen u časopisu ICOM News, 1993., no. 1, vol. 46, str. 27